

„Стармалог“ излази 10. 20 и последњег дана у сваком месецу. Годишња цена 4 ф., годишња 2 ф., на 3 месеца 1 ф. За Србију, Црну Гору, и друге крајеве на целу годину 50 гр., на по год. 25 гр. на 3 месеца 13 гр. чар.

ИЗДАЊЕ ШТАМПАРИЈЕ А. ПАЈЕВИЋА.
У Новоме Саду 30. Јуна 1880.

ГОДИНА ТРЕЋА

Писма и све што се тиче уредништва, нека се шиље на адресу Др. Илије Огњановића у Новом Саду. Претплату пак и огласе, ваља слати на штамарију А. Пајевића у Нови Сад. Цена је огласима 5 новч. од једне врсте.

С овим бројем истиче претплата свима нашим претплатницима, који су се претплатили до краја Јуна о. г. С тога их учтиво молимо да ускоре обновити своју претплату, како би им лист и даље без прекида уредно слати могли.

НАКЛАДА „СТАРМАЛОГ.“

Француски лек.

Шуњали се око цркве,
Тумарали уздуж, преко,
Бога хвалећ', народ кварећ'
Плели мреже на далеко,
Онде свади оца с сином;
Ту замути бистро врело;
Онде посеј мало кавге;
Онде развој цело село!
Све бајаги да су света
Њина дела, њини пути,
Сејали су врашко семе,
Сејали су отров љути;
Шта ће народ? нек издире,
Само нек се они шире,
Само нек су они сити, —

То јест Језуити!

Ал ма да је име свето,
Вешто окопревртање,
Макар да је препечено
Лицемерство и лагање,
Макар да их тамјан кружи,
И о врату крст им виси,
Продера се њина мрежа,
Долијаше црни лиси.

Само воља, само слога,
Па су чини ваши слаби, —
Подиге се Француз баћа,
Па велику метлу зграби, —
Па увреда стара, љута,
Ману метлом два три пута
Па очисти те несите, —

То јест Језуите!

Одлетеше црне тиче
Проклињући од пакости,
А Европа виче, кличе:
„Тако, тако, бог да прости!“
Благо оном ко се не да
Уловити лажном речи, —
Благо оном који уме
Сам од шуге да с' излечи.
Ој Французи ви сте шугу
Са свог тела збрисат' знали,
Ви сте нашли прека лека,
— Би ли нама рецепт дали?!
И нас дави отров гадни, —
Јер имамо и ми јадни
Једну халу, никад сити —

То јест Језуиту!
о о о.

Шетња по Новом Саду.
XLIV.

Овде је било говора о разним незгодама и досадама, којима је публика у Новом Саду изложена при шетњи по нашој вароши, али има једна незгода за нас око „Стармалога“, о којој обични смртни људи ни поњатија немају.
Устане човек ујутру, обуче се, очешља се (ако

има косе), изиђе на сокак, те и ако је новинар, опет је човек и зна за дужности према самој себи. Прва је дужност хришћанска, кад је човек ујутру устао и помолио се богу, да — Фруштукује.

Тако и ја не имајући никакве зле намере, пођем од куће у „Српску читаоницу“, да доручкујем. Јест, ал до читаонице ваља прећи целу пијацу, и бар педесет пута скинути капу и назвати: Слуга, добројтро Јоцо, Сервус Пајо, Љубим руку милостива Клањам се госпођице (ал' да, тако рано и нема госпођица на пијаци!), и т. д. Ал' то није цело зло.

— Добројтро господине! Ха, баш кад сам вас видео, имам нешто врло добро за „Стармалог“!

Погледим и побледим. Мајстор Пера Жмирић, познат са своје красно-дуго-досадно и датеђавоносно — речитости, хоће да приповеда опет какву стару анегдоту из средњег века, а ја да је и по седамдесети пут слушам овако гладан.

— Немојте, господар Перо, него ви то мени напишите, ја нећу умети тако лепо то накитити, као што ви умете слатко приповедати.

Одем у читаоницу, никога нема на доручку (као и обично), само један стран господар. Чуо сам, да се нешто домунђује са Митом послужитељем, а за тим устаде и приђе к мени.

— А, дакле ви сте тај, што мећете у „Стармали“; молим вас да метнете нашега попу. Ономад у петак мрсио је.

— Ал, молим то није ништа смешно!

— Ал' је цела истина, само немојте да ме одате да сте од мене чули.

И таки иде даље све дотле, док се не уверим, да је већ време да идем а новине нисам могао ни у руке узети и ако му је то једино време, кад могу новине мало да прегледим.

Пошав за послом даље сретнем гимназисту С.

— Молим, господине, ја сам написао нешто за „Стармалог“, па да ми кажете хоћел ући?

Узнем хартију и мећем у џеп, но гимназиста би желео, да одмах на сокаку прочитам и да му дам одговор. Отворим хартију: три и по писана табака на свакој страни седам крмача и седамнајст сврачијих ногу.

— Амице, ја немам каде ни воље то овде сад читати, него ћу понети кући, па кад будем доколан. Збогом!

За ручком код „Камиле“ увек има страних господара. Ту је сваки брат Молчанин, Сентомашанин, Бечејац и т. д. пун красних прича из нашега народа, те крај чаше вина не можеш се довољно наслушати здравога народног хумора и вица. Али каква би то глава морала бити, која би то све запамтила, него кад отидем кући и слагачи пошљу шегрта по рукопис за „Стармали“, онда да ми ко да 100 дуката награде, не би ми пала на памет која лепа бачванска приповетка, што сам је чуо овде или онде у друштву, него морам да потежем брудер-Јашу, његову Веселенцију, новосадско блато, сомборско терање кера (бар да хоће једанпут истерати све своје керове и т. д.)

О овој теми други пут више, ово је само „Нагвост“, а после ће доћи „невен“.

Аб.

Б у к в и ц е.

Р.

Рогови. — У старо време били су рогови карактеристичан знак за марву, а сада има марве и без рогова.

„Рајм“. — Значи што и стих, н. пр. у песми:

Цура косу чешљала,
Па ју напред штуцала,
Ао, цуро шта ј' од тебе —
Изгледаш к'о ждребе!

Ручак. — Као што је некад Демостен својим говором учинио, да сунепријатељи прелазили на грчку страну и помиривали се, тако данас владичански ручкови многог „шписбургера“ помире и учине га јагњетом.

Реткост. — Реткост је оно, што се ретко види и догађа, на пример глумац, који је задовољан са својом платом.

Радост. — Радост је оно осећање, које је имао г. В. . . . из Бановаца, кад је дошао администратор, те у тој радости није дао због тако свечаног дана Чивутину товарити храну.

Ремек. — Ко жели знати шта је ремек, нека пажљиво посмотри здање новосадске јовановске школе или (коме је ближе) тителску ћуприју. Уједно ће се том приликом уверити и о трошности овога света.

Родољуб. — Неки несташко каже, да у С. има „Родољуба“ само на папиру. (Но ми смо уверени, да их има и срцем и душом)

Ребро. — Некад је Адаму извађено ребро, па је створена жена, а сад бива, да жена мужу искрва ребро.

Рит. — Рит је место, где има блата, бара, задаја, жаба, сламе, трске, ђубрета и т. д., на пример новосадски плац, где је владин двор од невидиша.

Рубље. — То је оно што наше варошке госпођице зову „веш“; ја нећу да перем (правдам) ту страну реч „веш“, али ни наше госпођице неће да перу веш.

Редом, редом, рајице. — Песма, коју порески екзекутори идући од куће до куће певају.

dozvoljainimuv. — И кад га овако натрашке узмемо, опет нам боде очи.

Регрут. — То су они ретки људи, који би волели да их при визитацији лекар нађе да су болесни, док се сви други људи радују кад су здрави, и матере им онда тек плачу, кад чују да су им синови здрави.

Рен. — Ожењени људи знају шта је то, а неожењени нека питају ожењене.

Роб. — види тумачење под „Рен“.

Ратос'! — Види „Рен“.

Рогови. — Види „Рен“.

Речитост. — Види „Рен“.

Рат (кућевни). — Види „Рен“.

Раскрајци. — Види „Рен“.

Радозналост. — Види „Рен“.

Ругоба. — Види „Рен“.

Реграција. — То је оно време кад ђаци раде оно исто, што и преко целе године.

Риба. — Риба је символ ђутања; за то жене никад не пецају рибе.

Радош. — То је кад нам Мађари одузму Војводовину, па нам онда даду приде мађарске беамтере.

Аб.

Циганинова приметба.

У сватови нема туге,
Невоље ни брига;
Па зато је у сватове
Сврнуо и Цига.

У сватови има игре,
Песмице и шале, —
Дали Циги добра вина
Из чашнице мале.

Уз'о Циган па испио
Од једнога цврка,
Тако брзо, — ама није
Сквасио ни брка.

Сад га сташе запиткиват':
Је ли, чича Каро,
Је л' да нам је вино фино,
Добро, јако, старо?

Циган Каро одговара:
„Ху, триста му јада!
Вино ј' старо, — само штета
Што је чаша млада!“

Макарди Макарко.

На тавану.

Ви сви знате шта је таван, јер то је српска реч. Таван је на високо, — а кад на тавану има још и једна широка полица, — то је онда баш, што но веле: на широко, на високо.

На тој полици, међу прашњавом паучином, окружена крњим таслама, пребијеним кашикама, дротовиним шољама, карикама од завеса и т. д., (које су ствари доспеле тако високо само зато, што их доле нико више није требао) — ту је на среди стајала једна стародревна, масна лампа. Стајала је на некој старој, великој књизи, и уображавала је себи, да је она најваспитанија, најотменија, највисокороднија лампа у целој вароши, — можда и у целом свету.

Ко је имао прилике слушати ову лампу, кад сама о себи говори, — а то није бивало ретко, — мислио би, да су према њој сви лустери и жирандови само прости жијци, а она да је потмак оне чудотворне Аладинове лампе. Тога су мишлење били и сви становници ове широковисоке полице. Али кад би случајно дошла каква пукнута шоља, или каква захрђани но ипак укочени ексер, — па би приметио, да се госпођа лампа врло бојажљиво о зид на-

слања, као да се боји, да се не сруши, — онда би сујетна лампа држала читаве говоре, доказујући, да је то баш оно право, елегантно, ноншалантно држање, које отменој лампи кипира.

Друштво ју је слушало, — али није јој баш било од срца наклоњено, — и пакосно би се радовало, кад би јој се какав мајер десило. Уопште друштво на овој полици било је веома чудновато; и разговори њихови беху заиста чудновати.

Тако на пример говораше стари самовар: „Да, да, драги моји, мени се чини, да сте ви сви овде зато, што је домаћин увидео, да ви нисте више ни зашто.“

„А ви!?“ — запита га крња шоља, која је баш до њега стајала.

„Ја сам дошао амо ради чиста ваздуха. Ту хоћу да проведем лето, а кад дође зима, ја ћу се опет вратити у моје салоне.“

„Да, да, ви сте самовар, па се смете и сами варати“ — примети пакосна шоља.

„А ви се не можете ни варати; та ето видите, ви немате ни ушице. Мора, да сте неуљудни били, па су вас много за уво вукли. А сад су вас гурнули амо, да имамо с киме шалу збијати.“

„Тако ће нешто и бити!“ рече крње стакло од зејтина, трудећи се, да своју вредност истакне. „Ал погледајте само мене. Немојте мислити, да сам се ја повукао амо зато, што се мој стаклени запушач разбио, па сад као да нисам од потребе. На против, мени су са особитих заслуга дали „урлауб“ на неко време. А што ме видите гологлава без запушача, — то је по докторском савету; ноге треба топлити, а главу хладно држати.“

„Леп изговор злата вреди!“ проумла један пукнути заклопац.

„Ха ха ха!“ насмеја се неки ибрик „а шта се ту циврамо, као да се не познајемо! што се мене тиче, ја признајем да не могу млеко да задржим. Чим га успу у мене, а оно доле процури. Али ја се тиме поносим, јер ја и нисам створен за млеко, него за што боље. Нека успу мед у мене, па да видите хоће-ли процурити.“

Стари сат је доказивао, да је он само зато горе дошао, што му карактер више не допушта да се да навијати кад је коме воља.

Мастионица је говорила: „Ја сам се повукла у приватан живот, јер ми свет доле несносан, сви су ми црни.“

И бријачица је тако исто говорила, да су данашњи људи сасвим тупи, и она кад би се још дуже с њима дружила, морала би сасвим отупити.

Захрђани ланац је говорио, како је својевољно прекинуо свезу са тим поквареним светом.

И свако ти је то доказивао да његова пукотина није пукотина, него красна шара, да његова рупа није рупа, него нужна одушка, да његова мана није мана него ванредна врлина и т. д.

А лампа опет узе реч, доказујући им свима, да су они нико и ништа. „Само сам ја створена за велики свет. Тамо је моје право место. Али закљичем вам се богом живим, пре ће од сунца постати погача

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

а од месеца колач сира, него што ћу се ја вратити међ људе. А зашто? Јер ја би требала да имам кога, ко ће да ме обрише и да ме негује, — а ја немам никога да ми ту љубав учини. Али ја могу бити ма где, — моје достојанство и мој понос пратиће ме свугде“.

„Ох, заиста је то штета,“ — викнуше сви, што немате кога да вас обрише?“

Али десило се, да је баш сад један миш преко тога тавана пропутовао, и чувши овај разговор врати се и застане. Нарочито му се допале оне речи о колачу сира, — и он се одлучи да се погне на полицу, да о томе сиру што више разбере. Узпужа се дакле по некој летви, која је била наслоњена на зид са ње пређе на неки клин, са овога скочи на полицу а у томе скоку очеше се мало о госпођу лампу. Ал то је имало ужасне последице. Лампа се најпре наже на једну страну, па онда се зачу нека звека, нека праска, па онда неко кврцкање, — па опет крхање, — и пуф, цела полица са свом том хвалисавом, захрђаном, госпоштином, лежаше на тлу, — ту и тутило.

Јер лампа, која управо није ни имала леђа (зато је и била увек уз зид наслоњена) кад је пала, она је оборила стакло од зејтина, оно је опет пало на шољу, — а (врбови) клинови од полице који су били већ одавно трухли, једва дочекаше ту прилику, попустише, преломише се те направеше целој комедији крај.

Миш је остао жив. Само му је полица кад је на њега пала, пречкинула и прекинула половину репа.

Ја сам овај цео догађај од тога миша чуо, а не би му веровао, да ми није показао, како му заиста по репа фали.

(По немачком).

Нов речник.

(Исправљен у логичном смислу.)

Искреност. (Feuerwerk).
 Поглавар. (Човек, који има по главе).
 Измак. (Опиум).
 Јамац. (Миш).
 Вирилац. (Такођер миш).
 Житије. (Кољиво).
 Гибаница. (Калуђер, који много метанише).
 Процедура. (Папула).
 Сплетка. (Котарица).
 Променада. (Бечко министарство).
 Баритон. (Крекетање).
 Коломаз. (Гајдаш).
 Бесно псето. (Које никад не спава).
 Драгоман. (Неверник).

П и т а њ е.

Шта је без дна на свету?
 — Цеп игумана грабовачког.

Високоучени судије и нискоучена партаја.

(Истинити догађај).

Судија. Драги господар Панто, ви ћете сада нама казати све, што знате у тој ствари. И разговор ваш са туженим да нам испричате, сасвим о-нако, како је ко говорио. Даклем изволите!

Партаја. Даклем, ја сам њему рекао, да мени његова крмача не треба.

Судија. Даље, даље! шта је он на то одговорио?

Партаја. Одговорио је, да је он крмачу за мене оставио.

Судија. Не ваља тако, — он је морао говорити у првом лицу.

Партаја. Није, господине, — ја сам био прво лице, које је говорило.

Судија. Ви ме, господар Панто, не разумете. Немојте се служити трећим лицем. Даклем, како је било?

Партаја. Верујте ми, господине, ту није ни било никог трећег, само ја и он.

Судија. Хо, за бога, како да вам разјасним? Та он није могао рећи, да је „он крмачу за вас оставио,“ него је морао казати: ја сам крмачу за вас оставио.“ — Разумете ли ме сад?

Партаја. Сасвим вас разумем, — али будите уверени, господине, о вама није било ни разговора. Што би он вас уплетао у ту ствар, — нити он вас познаје, нити ви имате крмачу на продају.

Судија. Међер, господар Панто, ја видим, да ви нисте граматичар.

Партаја. Оно истина, ја нисам матичар, — али ако је нужно, ја се могу уписати. Ти 40 фор. неће ме ваљда убити.

О. О.

Збркане Новости.

У Београду се променило министарство, те сад могу ићи куд који; ђацима су се свршили испити те су сад стављени у диспонибилитет. — По Срему влада на више места марвена куга и пише у подлиску своје мемоаре; један српски списатељ сећа се своје прошлости и на све стране се од тога свет клони и спаљује млаћену сламу. — У Земуну су при дочеку администратора викали „живио!“, један комад стаје 10 новчића: изишла је књижица „Зао дух“ о Чивутима, и сав се народ разбегао. — „Застави“ је одузет поштански деби за Аустрију, и сви се Славени томе радују; у министарском кабинету имамо дакле једнога Чеха а једнога Пољака, те дакле од сад више нема места у Бечу и у земљама, које су у „рајхсрату“ заступљене. — „Недељни Лист“ доноси мемоаре из г. 1848, кажу да то није никад било; српско народно позориште имало је прошле године сувишка 3000 фор., но то је могло сасвим изостати.

Аб.

П и т а л и ц е.

1. За што се Пушкин тако звао?
 Јер је од пушке (у двобоју) погинуо.

2. Ко је у Новом Саду заљубљен и у кога?

Брудер-Јаша је заљубљен у реч „разочарити“, јер је у сваком броју „Недељног листа“ спомиње по 50 пута.

3. Кад један дописник хвали којег човека, и други дописник тога истог човека грди, којем ваља веровати.

Ономе, који се мање жести.

4. Шта је у Новом Саду неотесано, недељано? „Недељни Лист.“

5. Шта кошта једна мачка?

Кошта млека, сира, сланине и т. д.

Аб.

Неспоразум

при вађењу пасоша.

Човек. Господине, поручио мој син да му извадим пасуш. Па де, молим те, дај га, — ево ти на штемпли.

Господин човек. А ди је твој син?

Човек. Отишао је чак у Н. — тамо ди се прави ајзлибан.

Господин човек. А шта ради тамо?

Човек. Па шта ће да ради, као сиром човек вуче земљу на колици, да што заслужи.

Господин човек. (Седне да пише пасош) како се зове твој син?

Човек. Лазар.

Господин човек. Презиме?

Човек. Мојсилев.

Господин човек. Колко година?

Човек. Деветнајст би ће му на беле покладе.

Господин човек. Каква му коса?

Човек. Црна.

Господин човек. Очи?

Човек. Граорасте.

Господин човек. Нос?

Човек. Повелики.

Господин човек. Штатура?

Човек. Колица.

З.

!! За дивно чудо!!

У целом образованом свету важи правило:

De mortuis nil nisi bene!

т. ј.

О покојнима или говори добро или ћути!

Само је код јединих Мађара то правило тумбе натрашке окренуто. Они свакога, без разлике, без изнимке, кад умре зову хулом (hulla).

До душе, ја никад нисам ни имао намеру да се помаћарим, ал од како сам то дознао, сад нећу ни поред оног сокака да прођем, у ком се бркомас продаје.

Један хрватски финанси.

Ћира и Спира.

Ћира. — Јесил читао да је природњак Баур изнашао у неким местима неку подземну воду?

Спира. Јесам, ал' ја држим да ће то бити у подрумима.

Аб.

Ћира. — Знаш ли да је забрањена „Застава“.

Спира. — Знам, дакако, да је забрањена за Босну и Херцеговину, или како веле „Нову Аустрију“.

Ћира. — Не, не, то је што старо, али је забрањена и за целу Аустрију?

Спира. — Па то би се онда могло узети, да кад је Босна — нова Аустрија, да је и Аустрија — нова Босна.

Аб.

У ш т и п ц и.

△ Но, хвала богу, једва једанпут се почеше чланови српскога народа уписивати... Шта у „Матицу“? Не, не, него се уписују Срби за чланове мађарског неког „кунстџерајна“ у Пешти! Ко не верује нека се извести у Тителу, Мошорину и т. д., а плаћа се 30 фор. Само слога Србина спасава. Српски новци ће да стварају мађарске вештаке! Сретно!

‡ Један рукавичар оглашује у новинама: „Имам на продају фини гласе рукавица plen parade за дочек администратора. Главно стовариште код П. Ј. ћа у Пазуву.“

⊙ Један вегетаријанац у Т. који је досад млатио само шљиве, јабуке и друго воће, чујемо да се сад бацио и на друга дрва, те је ономад млатио дрво Ципресу. Опширније други пут, док видимо каква ће плода то млатеће донети.

+ Један просијак путује по српским варошима и селима у жалосном оделу и побуђује на сажалење овим речима: Уделите мени сиромаку ја сам пострадао и осиромашео; није ми се лађа подавила, није ми пожар кућу и имање стаманио, није ми туча винограде потукла, него сам се три дана бавио у једном земунском хотелу о своме трошку.

☞ Једна госпођица чита једну причу о „Принцу и пауку“, како је т. ј. паук оплео паучину, те тако заклонио и сакрио принца, да му је тиме живот избавио. Како свака прича има свога морала, то ће та госпођица рећи: Добро дакле, то онда не треба никад пајати собе!

□ Један лекар тврди, да сада њи нараштај боље умс да чува своје здравље и умереније живи,

него наши стари, наши предедови. За доказ томе наводи, да су ето наши прадедови помрли, а садањи нараштај још живи.

§. Неки путник дође ових дана лекару пун чудновате оспе по кожи. Лекар је направио дијагнозу и тврди, да је исти путник морао преноћити у к—чком хотелу.

Аб.

Мале приче.

1.

Мали Гедуш је видео више пута у своје млађаном животу, како шегрти доста пута страдају од мајсторовог кајиша; а видео је и иначе, како де који отац кад му је син неваљао отпаше кајиш те неваљца мало излема. Једанпут ће рећи он својој доброј матери: Је ли, мати, кад би ја био добар, отац би носио „хонитрогере“?

2.

Поп Кузман је врло радо ишао своје парохијану газда Јови незван на ручак. Газда Јови богме то мало и досадило. Није знао како да се курталише незвана госта, него се договори са женом, да кадкод попа дође незван на ручак, а они да изнесу киселице. Једног дана једу у кући газда јовиној, питија, кад али ти се отворише авлијска врата а улази поп Кузман. Газда јовина жена на брзу руку сакрије питије под кревет, а изнесе на астал неке киселице. Попа седе за астал и по обичају благослови ручак: „Благослови оче јастике и питије сије и т. д.“ Газда Јова кад чу реч „питије“ рећи ће жени: Дај жено те питије овамо, кад виш да попа зна да имамо питија!

3.

Двојица пили у биртији и онако угрејани споречкају се. „Ти си магарац!“ повиче један оном другоме. „Ти си магарац!“ не остаде овај дужан. На то ће онај први: „Е па кад сам и ја магарац, и ти магарац, а оно ајде да пијемо „брудершафт“!“ И тако су и даље братски се веселили.

4.

Водили Циганина да га вешају: Циганка мати њаше и горко плакаше; на лицу места рећи ће она државном одветнику: „Та немој га вешати, господине, видиш да детенема воље!“ „Али ја имам!“ одговори одветник кратко. „Па кад ти имаш, а ти иди па се вешај, а пусти њега!“ разлагаше Циганка.

Песме што се најрадије певају.

Ој зоро, зоро, не свани скоро... још нисмо попили све из чика-Пајина подрума.

Који момак рогаљ мења, онај цуре нема. На то ће неко — биће да је из редакције „Нед. Листа“: — Но и онај ко начела мења, мора да нема никаквих.

Жену држим ради ирошага. Певају они, који немају жене, а они, који је имају, пре би певали, ради морашага.

Идем ноћу па певам соваком. Та оно јест, човек се одушеви више пути и запева, а и ноћни стражар се међутим већ постара за конак.

Пијем вино, љубим лице фино, фино је кад се окречи литром кармина и белила.

Није вино што је прије било... бога ми баш није но и скупље и воденије.

Аој песме моја сирочади — завалио ја гледајући меште „првенчади“ читаву гомилу гара и пепела.

Под Кикиндом зелени се трава, ту је Јеца варала Панчевца. До душе Панчевци себе називају „српском Шпартотом“ и кад се сви варају, онда је близу памети да је лакше једног преварити.

Б.

Сад разуме.

Питао учитељ ђака: Ноје је имао три сина, Сима, Хама и Јафета. Сад кажи ти мени, ко је био њихов отац? Ђак на то није умео да одговори и буде у школи рђаво забележен. Кад је дошао из школе кући приповеди он оцу, шта је и како је. „Па за бога, рећи ће отац пази, шта ћу ти рећи, ја ћу то теби разјаснити. Видиш, наш комшија сувачар Јоса има три сина, па њихов је отац — Јоса сувачар. Је си л' разумео?“ „Јесам“ одговори син. Кад је отишао а он ће радосно рећи учитељу: „Сад знам ко је отац Сима, Хама и Јафета. „Но, па ко је?“ — „Сувачар Јоса“ одговори бистро дете.

П у с л и ц е.

Кад је био Анђелић у селу Јакову, онда је била права слава. И то је православном Герману врло мило, јер сад види, да има по коју присталицу и у другом Јакову, а не само у Јакову Игњатовићу.

Српска журналистика у Београду теши пренеражен народ, који од њихове страсности не очекује бог зна какво добро, — теши га овим речма: Не бојте се браћо, та ми смо једна крв, и један нож.

Кукавни Немци? Још није дошло ни близу до равноправности, а они већ до неба кукају и наричу како су угњетени. А шта би било тек, кад би осетили мало од оне правде, под којом су Чеси вековима ћутећи стењуцали!!!

Стара „Преса“ сад већ и сама признаје, да је Андрашијева политика била без душе. А да се то накнади, вели, да ће од сада бечка политика имати две душе. (Даклем или сувише мало, или сувише много, само не онолико, колико — треба).

Сву полемику Београдских новина дао би за један чланчић у „Српским Новина“ у коме би нам влада казала каква се друштва нуде да зидају српску жељезницу, како и под којим условима. А томе чланчићу знам, да би био рефрен: „Ето народе, па промишљај мало и ти о томе. Јер то се не тиче само нас, но и тебе.“

Приликом дочека Анђелићевог у селу Јакову, поједено је општини преко 500 фр. Том је приликом „најправославнији“ овако наздравио: „Ето видите браћо, да ви нисте у стању издржати саборске трошкове! Једва сте искупили коју стотинарку да мене почастите! — Живио свестан народ, коме нетреба аутономија!“

Куд ли ће, бого, ти силни Језуити из Француске!? — А да неће мало доћи нашем администратору у госте!?

(Н. Л.) Новине јављају како је ових дана у Трсту силно вино (неки 25 буради) упало у воду. Наши крчмари смеју се на то. Наравно кад бива свим противно.

С в м и р о.

Поп Јоја трчка по двапут недељно у Карловце Анђелићу, вели, да донесе св. миро, а чим дође кући, у црквеној скупштини направи немир. — Људи га моле: нека оде дегод по св. немир можда би донео онда мира, или се бар неби ни повратио. **Ж.**

Б у б н у о т е к а.

(Само је правонис поправљен, иначе је све верно).

Твоје писмо од 9-ог тек. примио сам и разумео да си здрав. Желим ти да у здравље проведеш празници и да будеш здрав. Море, да ти кажем шта је било с мене и с Јулку што служи код господин Врестаковић. Отиш'о ја с Јоцу, што је код Тричку берберина на Дорћол у малу пивару. кад тамо, а Јулка с Марка наредника, пије кафа. Мисли он кад је џандар да с њега не може ни бог ништа, а мени се већ преврће и да ми је бријач па да га закољем. Ако је он џандар, па баш да је и господин Брка сам, што командира са џандаре. А ја само узнем од Митри тамбуру на њега по главу пуп, знаш да код Вељу нема шалу, оће Веља да бије. А он уфатио Митра за армунику, па расцепише армунику, а бирташ каже, не цепајте армунику, небо вам, нисте га ви купили. Море смеј с нас, а јако славу му нас четири човека, а све жице на тамбуру прснуле, и једва га свладасмо. Одговори одма и јеси ли купио оне панталоне од Чифут-Пају на Дорћол, он каже да је теби продао, а ја не знам јеси ли ти купио. А штумадлу код Балкан било на бал, па сломило ногу, с којим јесам и остајем твој љубећи те

В . . . Т

берберин.

Одговори Администрације.

Админ. „Видела“, Београд. Лист Вам непрекидно и уредно шаљемо како који број из штампе изиђе и као и

сваком другом предплатнику — па изволите на тамошњој пошти потражити тога, који ваш лист задржава. Међутим ми вам поново шаљемо три последња броја, а готови смо да Вам накнадимо и остале бројеве које немате, али само потражите ко прима ваш лист.

Г. Л. Л. Јовановићу, Загреб. Ви сте већ платили за III. четврт и с тога смо послатих 1 ф. 80 нов. уписали за IV. четврт од које још 50 новч. претиче.

Г. Ж. Клаваговићу, Ириг. Шаљемо Вам накнадно 14 и 16 бр. по други пут, уверавајући Вас да су оба броја одавде на Вас отишли, као и на све друге тамошње наше предплатнике. Потражите на тамошњој пошти.

Најновије књиге.

(Под овим насловом навестићемо сваку књигу, која се уредништву тога ради припошље.)

За друштвене забаве „Мађионичар“ или јавне тајне свију вештина помоћу физике, хемије, хитроће руку, рачуна и карата. У Београду у државној штампарији 1880. Цена 1 динар или 50 новчића.

Какав зао уплив чивуцка вера и морал у друштву људском. Мото: „Готово у свима земљама Европе распростире се једна моћна непријатељска држава која непрестано ратује против свију других ужасним теретом притискује грађанина — а то је Чивутство“. Фихте, од Симе Станојевића. У Новоме Саду. Verlag von Stanojevits Zs. 1880. Цена 10 новчића.

НАРОДНИ ЛЕЧНИК

ПОУКА О ЖИВОТУ И ЗДРАВЉУ

ПИШЕ

Др. Милан Јовановић

КЊИГА ТРЕЋА.

доноси ове чланке:

1. Дечије болести.
2. Темели човечија живота. I. Кожа.
3. Зашто нам гину деца? II.
4. Обичаји што нас затиру и море III.
5. За што једемо?
6. Зашто људи ретко живе колико би могли?

„Народни Лечник“ излази свака три месеца у књизи од 64 страна, а цена му је за све 4 књиге само 1 ф., поједина књига стоји 30 новч. Ко се са 1 фор. предплати на све четири књиге, шаљемо исте како која изађе о нашем трошку.

Предплату за „Народни Лечник“ примају: у Митровици г. П. Панаоновић, у Сомбору књижара М. Каракашевића, у В. Кикинди књижара Јове Радака, у Ст. Бечеју књижара М. Д. Сомборског, у Бечкереку књижара Манголд, у Сентомашу г. М. Рунић, у Карловцима књижара К. Павловића, а за Боку Которску Спиро Петровић у Котору, као и сви познати растуривачи српских књига у нашим мањим и већим местима које овим јавно молимо да се сваки у своме месту заузме око скупљања предплате на ове за народ корисне, а тако јефтине књижице. За тај посао ми им осим своје захвале уступамо радо 10% од скупљене предплате. У Новом Саду Јуна 1880.

Штампарија А. Пајевића

издавалац „Народног Лечника“.

За уредништво одговара А. Пајевић.

Главни сарадник Абуказем.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

НЕВЕН

ЧИКА ЈОВИН ЛИСТ.

Желио сам и навестио сам, да ћу у Београду покренути лист за децу под насловом „Невен“. Желио сам да лист иде баш из Београда, а баш то не може да буде. Да би одговорио захтеву закона о штампи, хтео сам да пређем у држављанство српско; — пре два месеца, потраживао сам од дотичне власти у Београду уверење да ћу бити примљен, — до данас га још нисам добио. — ма да су други добили који су то доцније искали. Не остаје ми друго него да лист покренем онде где га покренути могу.

Овај мој лист, који ћу ја уређивати, излазиће, у Новом Саду, а издаваоштва примио се г. Арса Пајевић.

Ко је уверен да сва наша будућност лежи у бољем а племенитијем нараштају — тај ће знати вредности овакога листа. Ја покрећем тај лист, што сам проникнут тим уверењем. Према томе не треба шири програм, — лист ће се за кратко време сам показати какав је. Толико само наглашujem, да „Невен“ није само за мању, већ и за одраслију децу.

Уздам се, надам се, препоручујем и молим, да се ово предузеће прихвати онако, како то заслужује добра воља која га покреће.

Молим и књижевнике наше, да ме по могућству са прилозима потпомогну. Чика Степа ми је први обећао, да неће на „Невен“ заборавити.

А ви драга дечице, који већ одавно распитујете, за „Чика Јовин лист“ притрните се још за месец дана, па ћете га имати. Ја сам му дао име „Невен“. А ви сте га крстили „Чика Јовиним листом“. Зато сам му и оставио оба наслова, и мој и ваш.

У здрављу се скоро видели.

ЧИКА ЈОВА

(Др. Јован Јовановић.)

Ја се са највећим задовољством примам издавања „Невена“ (Чика Јовина листа.)

„Невен“ ће почети излазити од јула ове године. Излазиће двапут на месец на великом табаку у формату „Радована“. Биће богато илустрацијама украшен.

Цена је „Невену“ за Аустро-Угарску 4 фор. за Србију, Црну Гору и друге српске крајеве 10 динара, а 2 фор. — односно 5 динара на по године.

Да би овај лист допро и до сиромашне деце наше, ма у коме крају, — ми ћемо дићи пожртвовање наше до највеће могућности. Сваки претплатник који из аустро-угарске место 4 фор. пошаље 5. фор. — Или из Србије ит.д. место 10 динара 1 дукат — има право означити сиромашно дете, коме ће мо ми за тај незнатни вишак слати лист целе године. — Овде би ваљало имати у виду нарочито Горњу Крајину, Босну и Херцеговину. Ко незначи адресу, — ми ћемо слати тамо где држимо да је најнужније.

Рукописи нека се шиљу др. Јов. Јовановићу, — за сада у Београд.

Претплата штампарии А. Пајевића, као издаваоцу „Невена“, Н. Сад, (Neuzatz)

Пријатеље дечије и њихове књиге молимо, да се прихвате скупљања предплате, од које им уступамо 10% у готовом новцу, или и на десет предплатника један лист б е с п л а т н о.

Лист никоме на вересију слати не можемо: А у име племените цели, којој тежимо, — молимо публику нашу да нам се што пре и што боље одазове.

У Новом Саду на први дан Дуова 1880.

Арса Пајевић

издавалац „Невена“.

Умољавамо све српско-хрватске листове да овај оглас макар у изводу саопште својим читаоцима.

РЕД ПЛОВИДБЕ ПУТНИЧКИХ ПАРОБРОДА.

Од 21. Априла (3 маја) 1880. до даље наредбе.

Нови Сад-Земун: сваки дан изузимајући фторник у $\frac{1}{2}$ сати по подне.

Нови Сад-Тител: средом и недељом у $\frac{1}{2}$ сати по подне.

Нови Сад-Оршава-Галац: и Рушчук-Косполи: по недељником, четвртком, и суботом $\frac{1}{2}$ сати п. подне.

Нови Сад-Пешта: сваки дан изузимајући петак $\frac{1}{2}$ сати пре подне.

Нови Сад, 20. Априла (2. маја) 1880.

У П Р А В А.

—9

ОГЛАСИ.

КАСЕ

по најновијој американској системи, сигурне од ватре и пожара, из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

у Бечу,

у солидарности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици, а у цени знатно јефтиније.

Наручбине прима и одираваља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Бечу, Lazenhof, код кога се могу мустре видети и цене сазнати.

